

Metodologia cursului „leadership autentic”

*Dumitru Patrașcu, dr. hab., prof. univ.,
Elena Țap, lector superior*

Summary

In the article is searched general methodology of the course of Leadership Autentic. Objectives, target audience, thematic context, methods and processes of teaching, relations „professor – student”, agents, actions, area of relationship, results, process and the period of education are reglected in the article.

Tendențele de edificare a unei societăți democratice bazate pe cunoaștere și informatizare, de racordare a învățământului din Republica Moldova la cerințele spațiului comunității europene în domeniul învățământului, precum și transformările profunde din învățământ în toate componentele sale, impune **profesionalizarea activității de conducere** în învățământ, promovarea unei noi viziuni privind *formarea inițială și continuă* a cadrelor didactice și a celor cu funcții de conducere din învățământul preuniversitar.

În acest articol vom determina bazele teoretice ale metodologiei cursului *Leadership autentic*. **Grupul țintă:** masteranzi de la specializările *Management educațional* și *Leadership și instruire*. *Condiții de frecventare/participare a la cursului/curs:* se adresează deținătorilor diplomelor de licență în domeniul **Științe ale Educației**, diplomelor de studii superioare universitare, e necesar ca masteranzii să fie cu prioritate absolvenții facultăților cu profil pedagogic și ai altor facultăți (Psihologie, Filologie, Limbi moderne, Istorie etc.). Cursul se adresează și absolvenților altor specializări, interesați de domeniul educației.

Cursul de **Leadership autentic** este prevăzut pentru 150 de ore, din care 35 ore - contact direct, 115 ore – lucrul individual. Cursul se încheiează cu examen și obținerea a 5 credite transferabile. **Organizarea și realizarea** beneficiază de implicarea cadrelor didactice cu calificare înaltă, precum și a specialiștilor cu performanțe certificate în domeniul abordat.

Obiectivul major al cursului constă în aprofundarea cunoștințelor despre leadership și instruire în sistemul de învățământ preuniversitar și nevoile de educație a cadrelor didactice ca lideri de succes, formarea competențelor și abilităților profesionale în concordanță cu abordările moderne în acest domeniu; *promovarea succesului tuturor elevilor*.

Conținutul tematic al cursului Leadership autentic include: cultura organizațională, administrație, management, coaching, leadership; teoriile leadershipului și ale învățării, modelele de instruire; esența conducerii; leadershipul real: domenii de provocare; leadershipul autentic: posibilități creatoare pentru dezvoltare; modelul de schimbare ACE FIRST; capacitatea schimbării în funcție de stilul de conducere; recadrarea în contextul viziunii și practicii; inteligența liderilor; delegarea în leadership; formarea și leadershipul echipelor etc.

Obiectivele cursului Leadership autentic pe nivele: *de cunoaștere*- să conceptualizeze esența conducerii, diferențele între cultura organizațională, administrație, management, coaching, leadership; să cunoască teoriile leadershipului și ale învățării, cât și modelele de instruire; să conștientizeze provocările leadershipului și modelul de schimbare ACE FIRST; să cunoască căile de dezvoltare a leadershipului autentic; *de aplicare* - să aplice teoriile leadershipului și ale învățării, cât și modelele de instruire; să aplice Modelul Dean Williams la unitatea de învățământ respectivă; să-și construiască modelul propriu de schimbare ACE FIRST; *de integrare* - să elaboreze proiecte de leadership în cadrul educațional.

La **elaborarea cursului** s-a ținut cont de experiența europeană în domeniu, modelul unor specialități similare din cadrul instituțiilor de învățământ europene cu tradiție în studiul educației pentru dezvoltarea leadershipului.

Conținuturile și finalitățile cursului sunt în concordanță cu standardele europene de formare a unor profesioniști competenți în acest domeniu și compatibile cu Cadrul european al Calificărilor și cu Descriptorii de la Dublin.

Cursul oferă **subiecte** adaptate la exigențele și standardele psihopedagogiei contemporane, îmbină caracterul teoretic cu cel practic, iar metodologia de predare este bazată pe interactivitate cu exemple reale (studii de caz, aplicații, simulări etc.).

Pentru exemplificare propunem unele secvențe din **conținutul temelor cursului Leadership autentic**: 1) **Cultura organizațională, Administrație, Management, Coaching, Leadership**: Cultura organizațională, Administrație, Management, Coaching, Leadership: delimitări conceptuale, caracteristici semnificative, evoluție. Teoriile leadershipului și ale învățării. 2) **Esența conducerii**: Paradoxul ideilor: idei „de dezvoltare” și idei „cuantice” în învățământ. Valori exprimate în cuvinte și acțiuni. Liderii învingători-formatori. 3) **Leadershipul real - domenii de provocare**: Leadershipul real - motorul progresului, caracteristici și semnificații. Leadershipul real și contrafăcut: delimitări conceptuale. Modelul Dean Williams în baza exemplului școlii din R.Moldova. 4) **Leadershipul autentic - posibilități creatoare pentru dezvoltare**: Provocarea leadershipului. Leadershipul și personalitatea. Formele de leadership: autentic, sfidător, docil. Dezvoltarea leadershipului autentic. 5) **Modelul de schimbare ACE FIRST**: Modelul de schimbare ACE FIRST: concept, semnificație, evoluție. Tipare ACE FIRST pentru diverse forme de leadership. 6) **Capacitatea schimbării în funcție de stilul de conducere**: Învățarea și evaluarea mai multor domenii de experiență. Stilurile de conducere și posibilitățile de transfer. 7) **Recadrarea în contextul viziunii și practicii. Inteligența liderilor**: Ciclul/procesul de schimbare. Matricea schimbării în modul de a vedea și în modul de a proceda.

Conținuturile selectate/propuse, strategiile didactice preconizate de a fi folosite – activități teoretice de sinteză, de sistematizare și generalizare a problemelor esențiale ale conducerii manageriale și leadership, activități practic-aplicative, prelegere-dezbateri, seminare integrate, alte aplicații prevăzute în spiritul învățământului formativ, având în vedere specificul de instruire a adulților, sistemul de evaluare preponderent centrat pe evaluarea formatoare, acestea luate împreună converg spre realizarea obiectivelor prestabilite în formarea profesională a managerilor și liderilor școlari. Temele incluse în curriculum, la alegere ca teme integrate (interdisciplinare) de studiu, se concentrează pe dezvoltarea personală, profesională și socială a masteranzilor, care își propun formarea de competențe, valori și atitudini esențiale pentru societatea actuală având o puternică orientare practică.

Diversitatea **metodelor și procedeele de instruire** contribuie la formarea unei personalități flexibile, capabile să accepte fără dificultate schimbările calitative impuse de imperativele timpului. **Materialele de curs, resursele didactice, activitățile de învățare și de evaluare** se realizează în variantă de tipar și variantă electronică. Este promovată abordarea constructivistă a învățării în combinație cu modelul concordanței dintre finalități de studii, strategii de predare/învățare și evaluare.

Evaluarea rezultatelor studierii cursului se realizează cu aplicarea sistemului de credite

transferabile (1 cred - 30 ore / 7 ore contact direct + 23 ore de studiu individual).

Procesul de evaluare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor în cadrul cursului este constituit din două componente esențiale: evaluare formativă (curentă) și evaluarea sumativă (examene de curs).

Evaluarea formativă și sumativă se realizează prin diverse forme de verificare a cunoștințelor, capacităților teoretice și a deprinderilor practice: *examinare orală* (prezentare orală); *examinare în scris* (teste, portofolii, proiecte individuale și de grup, sarcini creative, referate, eseuri, recenzii etc.; *examinare combinată* (susținerea publică a tezei/ proiectului); *evaluare prin sarcini practice* (studii de caz: individual, în grup etc.); *evaluare asistată de calculator* etc. Evaluarea curentă constituie cel puțin 60% din nota finală.

În legătură cu realizarea cursului *Leadership autentic* se impun câteva sublinieri de care se ține cont de: caracterul informativ al cursului; caracterul formativ al cursului; relația dintre informativ și formativ în procesul studierii cursului; caracterul logic, rațional de realizare al cursului; caracterul normativ al procesului educațional în cadrul cursului; caracterul axiologic și sistemic în interpretarea materiei cursului; procesul de formare a specialiștilor ca proces de predare, învățare, evaluare și managerial (interactiv, educativ, autoinstructiv, evaluativ, de reglare), motivare și stimulare.